

AÜ Laevaankur veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Hinnamenetluse alustamine

26.09.2022 registreeriti Konkurentsiametis AÜ Laevaankur (edaspidi LA) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt koostab veeettevõtja hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

LA osutab veeteenust Maardu linnas reoveekogumisalal „Tallinn ja ümbrus“ registrikoodiga RKA0370010 reostuskoormusega 499 581 ie-d.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122014023?leiaKehtiv>

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 lähtuvalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) MS Exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik veeettevõtjatele“². Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhendada Konkurentsiamet koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“³.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁴. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest tulenevalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa jagamisel müügitahuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse koostööstamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest lähtuda ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtte ning Juhend on koostööstamise ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁵ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 tulenevalt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 lähtuvalt tehakse hinnataotluse koostööstamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

² Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade koostööstamine.

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade koostööstamine.

⁴ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee>, rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade koostööstamine. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostööstamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostööstamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

2. Menetlusosaline

LA on kantud äriregistrisse mittetulundusühinguna 24.10.1997, registrikoodiga 80017479 ja asukohaga Sibula 11, Maardu linn, Harju maakond, 74117. Põhikiri kinnitati 31.05.2009. Mittetulundusühingu osakapitali suurus on 43,5 tuh €. Majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Äriregistri kohaselt on LA põhitegevusalaks aiandus- ja suvilaühistute jms haldus.

3. Menetluse käik

26.09.2022 registreeriti Konkurentsiametis AÜ Laevaankur (edaspidi LA) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga.

ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse registreerimisele järgnevast päevast ehk LA puhul alates **27.09.2022**.

07.10.2022 saatis Konkurentsiamet e-kirjaga LA-le küsimused Hinnataotluse menetlemiseks vajalike lisaandmete ja selgituste saamiseks (2019-2022 maamaksu teatised, elektrienergia tarbimisteatis, elektrienergia ostuleping, tarbijate vähenemise selgitused).

13.10.2022 esitas LA vastused Konkurentsiameti 07.10.2022 küsimustele.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 08.10.2022 – 13.10.2022 (kokku 5 päeva), kuna puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud täiendavad andmed ja selgitused.

28.10.2022 saatis Konkurentsiamet Maardu Linnavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks LA Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

17.11.2022 Maardu Linnavalitsuselt saabunud vastuses oli kirjas, et Maardu linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava (ÜVVK) kohaselt ei ole LA-le seatud piiranguid ja kohustusi seoses investeeringutega ning nende tegevus ei ole vastuolus ÜVVK nõuetega.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 29.10.2022 – 17.11.2022 (kokku 20 päeva), kuna puudus kohaliku omavalitsuse arvamus Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

21.11.2022 saatis Konkurentsiamet LA-le teate menetluse pikendamise kohta 90 päevani.

Perioodil 02.01.2023-09.02.2023 toimus LA ja Konkurentsiameti vahel kirjavahetus, milles LA täpsustas veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevaid kulusid jm andmeid ning esitas ameti poolt nõutud selgitusi ja täpsustavaid andmeid (nt abonentide, veearvestite andmed, veekao ja müügimahtude näitajad, elektrienergia ja maamaksu kulu jt), mis olid vajalikud veeteenuse hinna kooskõlastamiseks.

09.02.2023 esitas LA korrigeeritud digiallkirjastatud Hinnataotluse, milles võrreldes 26.09.2022 esitatud Hinnataotlusega oli korrigeeritud veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevaid müügimahtusid, mittekontrollitavaid ja kontrollitavaid tegevuskulusid ning põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 02.01.2023-09.02.2023 (kokku 39 päeva), kuna puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud täiendavad andmed ja selgitused ning digitaalselt allkirjastatud Hinnataotlus.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁶ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks II poolaastal (01.07–31.12), täidetakse Küsimustiku veerg „majandusaasta 3“ jooksva aasta andmetega ning hinnataotlust menetletakse järgneva aasta andmete alusel. Tulenevalt asjaolust, et LA esitas Hinnataotluse 26.09.2022 ehk 2022.a II poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinna analüüsi **2023.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁷ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas veeettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda** samas aga seda, **et veeteenuse hinnad peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

09.02.2023 LA poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt **Error! Reference source not found.** veerg 2023) kajastatud tegevuskuludest, kapitalikulust, tulukusest ja müügimahtudest tulenevalt.

Tabel 1 LA kehtiva ja taotletava veeteenuse hinna komponendid

rida	Hinna komponendid	Ühik	2023
1	TEGEVUSKULUD	€	6624
2	Vee erikasutusõiguse tasu	€	347
3	Maamaks	€	52
4	Elektrienergia kulu	€	625
5	Muud tegevuskulud	€	5600
6	KAPITALIKULU	€	918
7	TULUKUS	€	457
8	Veeteenuse müügitulu	€	7998
9	Võetud vee müügimaht	m³	3145
10	keskmine veeteenuse hind	€/m ³	2,54

⁶ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁷ <https://ariregister.rik.ee/>

Konkurentsiamet teostab analüüsi LA poolt taotletud tasu võetud vee eest aluseks olevatele tegevuskuludele, kapitalikulule ja tulukusele (vt Tabel 1, veerg 2023). **Konkurentsiamet on seisukohal, et LA poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg-s 2 toodud nõuetele.**

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad LA poolt taotletud veeteenuse hinna (tasu võetud vee eest) kujunemise aluseks olevate kulude kohta hinnakomponentide lõikes (vt Tabel 1, read 1 – 7 veerg 2023) ja müügitahule (vt Tabel 1 rida 9 veerg 2023) võttes arvesse ettevõtja poolt esitatud andmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

4. Taotleja üldiseloostus

LA pakub veeteenust Maardu linnas LA territooriumil Tilli, Kaalika, Porgandi, Spinati, Sibula, Peterselli ja Peedi tänavatel ning endisele AÜ-le Täht, mis tegutseb Murulaugu, Porrulaugu ja Kүүлslaugu tänavatel.

Tulenevalt käibemaksuseaduse⁸ (edaspidi KmS) § 19 lg 1 ei ole LA-l kohustust registreerida ennast käibemaksukohustuslasena, kuna LA kalendriaasta maksustatav käive ei ületa 40 000 €. Ka Maksu- ja Tolliameti andmetel⁹ ei ole LA 24.01.2023 seisuga käibemaksukohustuslane. **Eeltoodust lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet veeteenuse hinna lähtuvalt käibemaksu sisaldavatest kuludest (osa tegevuskuludest ja investeeringud). Kooskõlastatavale hinnale ei ole LA-l õigus lisada käibemaksu, kuna temale ei laiene KmS § 24 nimetatud maksukohustuslase õigused ja kohustused. Kui LA staatus maksukohustuslasena muutub (mitte käibemaksukohustuslasest käibemaksukohustuslaseks) on LA kohustatud tulema veeteenuse hinda Konkurentsiametiga kooskõlastama, sest muutuvad veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevad kulud (osa tegevuskuludest ja investeeringutest), kuna LA-l tekib õigus ettevõtluse tarbeks kasutatava kauba või teenuse soetamisel makstud käibemaksu (sisendkäibemaks) maha arvamiseks (KmS § 24).**

Vastavalt põhikirjale on LA tegevuse eesmärgiks oma liikmete ühise omandusena loodud vara, s.h elektritoite, vesivarustuse, kuivendussüsteemi, tuletõrje veehoidla, ühistu üldkasutatavate teede, piirdetarde ja muude üldkasutatavate objektide hooldamine ja uuendamine ning ühistu liikmetele kasuliku tegevuse korraldamine nende poolt tehtud maksete arvel. Samuti ühisrajatiste haldamine, hooldamine ning uute rajamine.

ÜVVKS § 7 lg 1 kohaselt on vee-ettevõtja seaduse tähenduses eraõiguslik juriidiline isik, kes varustab kliendi kinnistu veevärki ühisveevärgi kaudu veega või korraldab kliendi kinnistu kanalisatsioonist reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimist ja puhastamist. ÜVVKS § 2 lg 1 lähtuvalt on ühisveevärk ja -kanalisatsioon ehitiste ja seadmete süsteem, mille kaudu toimub kinnistute veega varustamine või reovee ärajuhtimine ning mis on vee-ettevõtja hallatav või teenindab vähemalt 50 elanikku. Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitatakse ühisveevärki või ühiskanalisatsiooni eraldi või mõlemat üheskoos. Maardu Linnavalitsuse andmetel ei ole LA ÜVVKS § 7 lg 2² alusel vee-ettevõtjaks määratud.

ÜVVKS § 7 lg 5 sätestab, et kui isik ei ole määratud vee-ettevõtjaks ÜVVKS-s sätestatud korras, kuid tema tegevus vastab käesoleva ÜVVKS § 7 lg 1 sätestatule ning tema omandis või valduses olev veevärk või kanalisatsioon vastab käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud ühisveevärgi ja kanalisatsiooni määratlusele, kohalduvad selle isiku suhtes käesolevas seaduses vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused. **Kuna LA on eraõiguslik juriidiline isik, kes varustab**

⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122014018?leiaKehtiv>

⁹ <https://apps.emta.ee/saqu/public/kmkrnr>

kliendi kinnistuid (kokku üle 50 elaniku) enda omanduses oleva ühisveevärgi kaudu (puurkaev-pumpla asukohaga Sibula tn 11, Maardu linn ja peatorustik), siis on LA näol tegemist ettevõtjaga, kellele ÜVVKS § 7 lg 5 alusel kohalduvad ÜVVKS-s vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused.

Kehtiv veeteenuse hind on kooskõlastatud Konkurentsiameti 02.12.2015 otsusega 9.1-3/15-016 (sisaldab käibemaksu; vt Tabel 2). 09.02.2023 LA poolt Hinnataotlusega kooskõlastamiseks esitatud hind on alljärgnev:

1) tasu võetud vee eest **2,54 €/m³.**

Tabel 2 Kehtivad ja taotletavad veehinnad

rida	Veeteenuse hind	ühik	Kehtiv hind	Taotletav hind	Muutus %
1	tasu võetud vee eest	€/m ³	1,25	2,54	103,2
2	abonenttasu	€ kuus	1,60	0	-100,0
3	kaalutud keskmine tasu võetud vee eest*	€/m ³	1,75	2,54	45,1

*kaalutud keskmise tasu leidmiseks on kuupmeetripõhise müügitulu ja abonenttasude müügitulu summa (€) jagatud müügitulaga (m³).

Järgnevas tabelis (vt Tabel 3) on kajastatud LA ühisveevärgisüsteemi iseloomustavad üldised näitajad aastatel 2020-2022 ning regulatsiooniperioodil.

Tabel 3 LA üldiseloomustus

rida	Üldandmed	ühik	2020	2021	2022	2023
1	Puurkaevude/veepumplate arv	tk	1	1	1	1
2	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	2	2	2	2
3	Võetud vee müügituht	m ³	3 266	3 162	3 006	3 145
4	Müügituht ja torustiku pikkuse suhe	tuh m ³ /km	1,6	1,6	1,5	1,6

LA ammutab Maardu linnas vett vastavalt vee erikasutusloale nr L.VV/331800, kehtivusega 23.10.2020 – 01.12.2028. Eelnimetatud vee erikasutusluba on väljastatud LA-le põhjaveevõtuks kambriumi-vendi veekihi. Maardu linna ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava¹⁰ kohaselt puurkaevust veevõrku suunatav vesi vastab joogivee kvaliteedi nõuetele.

Ühisveevärgi torustike pikkus (2,0 km; ei sisalda kinnistusiseseid torustikke) perioodil 2020 – 2022.a muutunud ei ole ning muutusi ei planeerita ka regulatsiooniperioodiks.

LA esitatud andmete põhjal on talle kuuluva ühisveevärgi kaudu võimalik LA territooriumil varustada 78 kinnistut. Lisaks on veearvesti paigaldatud naabruses asuva endise aiandusühistu Täht piirile nimetatud ühistu territooriumil s.t Murulaugu, Kүүslaugu ja Porrulaugu tänavatel asuvate kinnistute summaarse veetarbimise mõõtmiseks (käsitletav LA jaoks ühe abonendina kuigi seal on 6 tarbijat). Ehk kokku on 79 veearvestiga tarbijat. Tarbijate arvus LA hinnangul muudatusi ette näha ei ole

¹⁰ <https://www.riigiteataja.ee/akt/427112020035>

5. Müügimaht ja veekadu

Müügimahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müügimahuga. Mida väiksem on müügimaht, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müügimahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müügimahu analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

1) müügimahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müügimahud, majandusprognosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid); 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1. Võetud vee müügimaht

LA poolt Hinnataotluses regulatsiooniperioodiks prognoositud võetud vee müügimaht 3 145 m³:

Hinnataotluse kohaselt prognoosib LA regulatsiooniperioodil osutatava võetud vee teenuse müügimahuks oma tegevuspiirkonnas 3 145 m³.

Konkurentsiameti seisukoht võetud vee müügimahu 3145 m³ kohta

LA tegevuspiirkonna võetud vee müügimahule hinnangu andmiseks koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel alljärgneva tabeli (vt **Error! Reference source not found.**).

Tabel 4 Võetud vee müügimaht

rida	Müügimaht	ühik	2020	2021	2022	2020-2022 keskmine	2023
1	Võetud vee müügimaht kokku	m ³	3266	3162	3006	3145	3145
2	müügimahu muutus	%		-3,2	-4,9	4,6	0,0
3	Klientide arv	tk	79	79	79	79	79
4	Tarbimine kliendi kohta	m ³ /tk	41,3	40,0	38,1	39,8	39,8

LA on prognoosinud 2023.aasta võetud vee müügimahuks 3145 m³ (vt Tabel 4 veerg 2023, rida 1). See vastab viimase kolme aasta keskmisele müügimahule. Abonentide arvus pole ette näha muutusi. Keskmine veetarbimine viimase kolme aasta jooksul on olnud 39,8 m³ kliendi kohta. Samasuguseks on prognoositud veetarbimine aastaks 2023. Kuna abonentide arv ei muutu ja 2023.aasta tarbimiseks on prognoositud viimase kolme aasta keskmine veetarbimise tase, siis **Konkurentsiamet peab põhjendatuks ettevõtja poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud võetud vee müügimahtu 3 145 m³.**

5.2. Omatarbevesi ja veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdü vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdü vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veeleked ja veemõõdtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks

võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdud vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

Veekao ja omatarbevee mahu summa 349 m³.

Regulatsiooniperioodil on LA prognoosinud arvestuslikuks veekao ja omatarbevee mahuks kokku 349 m³ ehk 10,0% ($349 / 3494 \times 100 = 10,0$) kogu ammutatud vee kogusest (vt Tabel 5, veerg 2023, rida 1) . LA selgituste kohaselt kasutab ta omatarbevett filtrite läbipesuks.

Tabel 5 Omatarbevesi ja veekadu LA esitatud andmetel

rida	Vee ammutamine, kadu	ühik	2020	2021	2022	2020-2022 keskmine	2023
1	Ammutatud vesi	m ³	4434	3659	4017	4037	3494
2	Võetud vee müügimaht	m ³	3266	3162	3006	3145	3145
3	Omatarbevesi ja veekadu	m ³	1 168	497	1 011	892	349
4	Omatarbevee ja veekao osakaal ammutatud veest	%	26,3	13,6	25,2	21,7	10,0

Aastatel 2020-2022 on omatarbevesi ja kadu moodustanud ammutatud veest 13,6-26,3%, olles vahemikus 497 m³ kuni 1168 m³ (vt Tabel 5 rida 3 ja 4).

Konkurentsiamet peab põhjendatuks ettevõtja poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud veekao ja omatarbevee kogust kokku 349 m³ ehk 10,0% ammutatud vee mahust, kuna need on prognoositud madalamaks eelnevate aastate veekao ja omatarbevee kogustest ja osakaalust LA ühisveevärgisüsteemis ammutatud veest.

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt ¹¹). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

¹¹ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ja maamaksukulule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ja muudele tegevuskuludele.

6.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Näiteks on Juhendi punkti 4.4 kohaselt ettevõtja jaoks mittekontrollitavad:

- 1) teisele vee-ettevõtjale makstavad tasud veeteenuse eest (juhul kui need on kooskõlastatud vastavalt ÜVVKS § 14¹ lg 2);
- 2) seaduses sätestatud keskkonnatasude määrad;
- 3) administratiivselt reguleeritavad hinnad;
- 4) muud seadustest tulenevad koormised ja kohustused.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse täielikult veeteenuse hinda Juhendi p 4.4 lähtuvad määrad, tasud vm, küll aga peab ettevõtja põhjendama vastavate määrade, tasudega maksustatavaid koguseid (nt ammutatava vee kogused, saastekogused jm).

LA-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu ja maamaksu kulu.

Mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud Küsimustiku töölehe „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja töölehe „Tabel B. Kasumiaruanne“.

LA veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 399 €

LA on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 347 € ja maamaksu kuluks 52 € ehk kokku mittekontrollitavateks kuludeks 399 €.

Konkurentsiameti seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu LA poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisas¹² osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

¹² Leitav aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/121112014011> – klikkides määruse lõpus oleval lingil „Lisa“.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse määrad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse määradega maksustatavaid vee koguseid.

LA poolt kooskõlastamiseks esitatud vee erikasutusõiguse tasu 347 €

Hinnataotluse kohaselt soovib LA veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 347 €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 347 € osas

Vee erikasutusloa nr L.VV/331800, kehtivusega 23.10.2020 – 01.12.2028 kohaselt on LA-l õigus ammutada joogivett kambrium-vendi põhjaveekihi.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav võetud vee müüginahust, omatarbevee ja veekao mahust ehk ammutatud vee kogus = võetud vee müüginahust + omatarbevee ja veekao maht.

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud võetud vee müüginahust 3 145 m³ (vt punkt 5.1) ja veekao ning omatarbevee mahust 349 m³ (vt punkt 5.2) lähtuvalt kujuneb põhjendatud ammutatud vee koguseks 3 494 m³ (3145 + 349 = 3494).

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi“ § 1 kohaselt on alates 01.01.2020 vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel kambrium-vendi põhjaveekihi 99,34 €/tuh m³.

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud ammutatud vee kogusest 3494 m³ ja vee erikasutusõiguse tasumäärast kambrium-vendi põhjaveekihi vee ammutamisel - 99,34 €/tuh m³, kujuneb vee erikasutusõiguse tasuks 347 € (99,34 €/tuh m³ (vee erikasutusõiguse tasumäär veevõtul kambrium-vendi põhjaveekihi) × 3,494 tuh m³ (ammutatud vee kogus) = 347 €), mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt on põhjendatud lülitada veeteenuse hinda.

6.1.2. Maamaksu kulu

LA poolt kooskõlastamiseks esitatud maamaksu kulu 52 €

Hinnataotluse kohaselt soovib LA veeteenuse hinda lülitada maamaksu kulu 52 €.

Konkurentsiameti seisukoht maamaksu kulu osas

LA esitas Konkurentsiametile maamaksu kulu tõendamiseks 2019-2022.a maamaksuteatised, mille kohaselt aadressil Sibula tee 11, Maardu asuva kinnistu (kogupind 0,12 ha) eest tuleb tasuda 155 € aastas.

Sibula tee 11 asuva kinnistu puhul on tegemist maaga, mille ühel osal paikneb pumbajaam (seotud veeteenuse osutamisega LA tegevuspiirkonnas) ja teisel osal tuletõrjeteik. **Pumbajaama alune ja selle teenindamiseks vajalik maa moodustab Sibula tee 11 asuva kinnistu pindalast LA väite kohaselt hinnanguliselt 33,3%, mistõttu on põhjendatud lülitada veeteenuse hinda kinnistu Sibula tee 11 maamaksu summas 52 € (155 × 33,3/ 100 = 52) ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 lähtuvalt.**

6.2. Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.3 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktidele 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevaid kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi¹³ (THI) dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

LA poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 6 225 €

LA on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 6 225 €, millest moodustab:

- 1) elektrienergia kulu 625 €,
- 2) muud kontrollitavad tegevuskulud 5 600 €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevates punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet LA poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

LA poolt prognoositud veeteenuse elektrienergia kulu 625 €

Hinnataotluses prognoosib LA regulatsiooniperioodil veeteenuse osutamisel tarbitavaks elektrienergia koguseks 3355 kWh ja elektrienergia kuluks veeteenuse hinnas 625 €.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 625 € kohta

Elektrienergia kulu kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrienergia kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus. Vee-ettevõtja kasutab elektrienergiat vee pumpamiseks ja töötlemiseks. Konkurentsiamet koostas LA poolt esitatud andmete alusel tabeli veeteenuse osutamisel tarbitud elektrienergia koguste ja kulu kohta (vt Tabel 6).

Tabel 6 Veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia kogused ja kulu

¹³ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

rida	Elektrienergia tarbimine ja -kulu	ühik	2020	2021	2022	2020-2022 keskmine	2023
1	Elektrienergia tarbimine veeteenusel	kWh	3140	4032	4302	3824	3355
2	<i>Elektritarbimise muutus vrs eelmine veerg</i>	%		28,4	6,7		-12,3
3	Ammutatud vee maht	m³	4 434	3 659	4 017	4037	3 494
4	Elektrienergia erikulu ammutatud vee mahu kohta	kWh/m³	0,708	1,102	1,071	0,960	0,960
5	Elektrienergia kulu veeteenuse osutamisel (sisaldab käibemaksu)*	€	437	569	673		625
6	Elektrienergia keskmine hind (käibemaksuga)*	senti/kWh	13,9	14,1	15,6		18,6

* KmS § 19 lg 1 tulenevalt ei ole LA 24.01.2023 seisuga registreeritud käibemaksukohustuslasena. Eeltoodust lähtuvalt lülitab LA veeteenuse hinda **elektrienergia kulu koos käibemaksuga**.

Veeteenuse osutamisel kasutatud elektrienergia kogus oli 2020.a-l 3140 kWh, kasvas 2021.a-l 4032 kWh-le ning kasvas 2022.a-l veelgi, 4302 kWh-le (vt Tabel 6 rida 1 veerud 2020-2022). Regulatsiooniperioodiks on LA prognoosinud elektritarbimiseks 3355 kWh, mis on 12,3% võrra madalam eelneva kolme aastaga keskmisest tarbimisest (vt Tabel 6 veerg 2023 read 1 ja 2).

Kuna elektritarbimine on sõltuvuses pumbatava ja töödeldava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks veeteenusega seotud elektrienergia kogusele, leidis Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee mahuga; vt Tabel 6 rida 4).

Tabelist 7 nähtub, et elektrienergia erikulu oli 2020.a-l 0,708 kWh/m³, kasvas 2021.a-l tasemele 1,102 kWh/m³ ja 2022.a-l vähenes 1,071 kWh/m³-ni (vt Tabel 6 rida 4 veerud 2020-2022). Regulatsiooniperioodiks on LA prognoosinud erikuluks 0,960 kWh/m³ ehk samale tasemele aastate 2020-2022 keskmise erikuluga 0,960 kWh/m³ (vt Tabel 6 rida 4 veerud 2020-22 keskmine ja 2023).

Kuna LA poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud elektrienergia erikulu ei ületa viimase kolme aasta keskmist erikulu, peab Konkurentsiamet põhjendatuks võetud vee teenusega seotud elektrienergia erikulu 0,960 kWh/m³. Lähtudes Konkurentsiameti käesoleva otsuse p-s 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatud vee mahust 3494 m³ ja veeteenusega seotud elektrienergia erikulust 0,960 kWh/m³ kujuneb põhjendatud võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia koguseks 3 355 kWh ($0,960 \times 3494 = 3355$).

Elektrienergia hind. Esitatud andmete kohaselt ostab LA hetkel elektrienergiat AS-ilt Eesti Energia hinnapakett „Kindel“ tingimustel. 01.08.2021 sõlmitud lepinguga fikseeriti hind (7,19 senti/kWh ilma käibemaksuta) kolmeks aastaks (kuni 31.07.2024).

Täiendava hinnangu andmiseks elektrienergia hinnale võrdles Konkurentsiamet LA elektrienergia hinda 7,19 senti/kWh (ilma käibemaksuta) Nord Pool elektribörsi Eesti hinnapiirkonna kuu keskmiste elektrienergia hindadega perioodil jaanuar 2021- detsember 2022 (vt Tabel 7):

Tabel 7 Elektrienergia keskmised börsihinnad

Nord Pool Eesti hinnapiirkonna elektrienergia kuu keskmised hinnad	2021 €/MWh	2021 senti/kWh	2022 €/MWh	2022 senti/kWh
jaanuar	53,55	5,355	141,74	14,174
veebruar	59,15	5,915	104,63	10,463

märts	43,55	4,355	151,23	15,123
aprill	43,60	4,36	100,66	10,066
mai	48,42	4,842	151,37	15,137
juuni	71,68	7,168	173,83	17,383
juuli	83,78	8,378	233,21	23,321
august	87,03	8,703	361,35	36,135
september	122,40	12,24	228,93	22,893
oktoober	105,61	10,561	174,29	17,429
november	116,78	11,678	218,99	21,899
detsember	202,65	20,265	263,45	26,345
<i>12 kuu keskmine hind</i>	<i>86,517</i>	<i>8,652</i>	<i>191,973</i>	<i>19,197</i>

Eelnevast tabelist nähtub, et 2021 suvest muutus oluliselt kuu keskmise elektrienergia börsihinna tase: kuni augustini oli börsihind alla 100 €/MWh ja sealt edasi oluliselt kõrgem ja väga kõikuv. Lisaks peab märkima, et börsihinnale lisandub alati ka elektrimüüja marginaal, mida tabelis ei ole arvestatud.

Andmete võrdlemisel selgub, et LA elektrienergia hind 7,19 senti/kWh on mõnevõrra madalam 2021.a keskmisest börsihinnast ilma marginaalita 8,652 senti/kWh, kuid oluliselt madalam 2022.a keskmisest börsihinnast ilma marginaalita 19,197 senti/kWh. Seega saab väita, et viimaste kuude börsihindadega võrreldes on LA sõlmitud elektrienergia fikseeritud hinnaga leping tarbijatele soodsatel tingimustel.

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 lähtuvalt põhjendatuks veeteenuse elektri kulu arvutamisel LA elektrienergia hinda 7,19 senti/kWh ilma käibemaksuta (koos käibemaksuga 8,63 senti/kWh), kuna see on kujunenud prognoositud tarbimise ja elektrienergia ostulepingutele vastavate elektrienergia hindade alusel.

Võrguteenuse hind (ei sisalda käibemaksu).

LA ostab pumbajaama tarbeks elektrienergia võrguteenust jaotusvõrgu ettevõtjalt Elektrilevi OÜ paketiga Võrk 5 (25 ampri). Konkurentsiamet on kooskõlastas 26.09.2022 otsusega nr 7-3/2022129 Elektrilevi OÜ võrgutasud, mis kehtivad alates 01.01.2023. LA veeteenuse elektritarbimise kogustest ja eelnimetatud otsusega Elektrilevi OÜ-le kooskõlastatud võrguteenuse tasudest lähtuvalt kujuneb kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veeteenusel 6,99 senti/kWh ilma käibemaksuta.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veeteenuse elektrikulu arvutamisel Elektrilevi OÜ Võrk 5 hinnapaketi vastavate ja Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud võrguteenuse tasude rakendamise tulemusena kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 6,99 senti/kWh ilma käibemaksuta.

Elektriaktsiis ja taastuvenergia tasu (ei sisalda käibemaksu). Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,1 €senti/kWh** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lõikest 1 taastuvenergia tasu **1,24 €senti/kWh¹⁴.**

¹⁴ <https://elering.ee/taastuvenergia-tasu-2023-aastal-124-senti-kilovatt-tunni-kohta>

Elektrienergia kulu

Elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguste korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuvenergia tasu summaga.

Eelnevalt põhjendatuks peetud komponentide summana peab Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 15,52 senti/kWh ($7,19 + 6,99 + 0,1 + 1,24 = 15,52$). Koos käibemaksuga on see hind 18,624 senti/kWh ($15,52 \times 1,2 = 18,624$).

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud veeteenuse elektrienergia koguse 3355 kWh ja kaalutud keskmise elektrienergia hinna 18,624 senti/kWh alusel kujuneb veeteenuse elektrienergia kuluks 625 € ($3355 \times 18,624 / 100 = 625$).

Konkurentsiamet peab ÜVVK § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 625 €, kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast lähtuvalt.

6.2.2. Muud kontrollitavad tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet punktides 6.1 ja 6.2.1 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ning kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule. Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet muid kontrollitavaid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutatakse ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI¹⁵ dünaamikaga, vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega ning erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüsi. Erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüsi Konkurentsiamet selle meetodi ajamahukuse tõttu reeglina ei teosta.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVK § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

LA esitatud andmed muude kontrollitavate tegevuskulude 5 600 € osas

Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on LA veeteenuse hinda lülitatavateks muudeks kontrollitavateks tegevuskuludeks prognoosinud 5600 €.

Konkurentsiameti seisukoht muude kontrollitavate tegevuskulude 5 600 € kohta

Regulatsiooniperioodil prognoosib LA muudeks veeteenuse osutamiseks vajalikeks kontrollitavateks tegevuskuludeks 5 600 €.

Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 8) on kajastatud LA muud kontrollitavad tegevuskulud aastatel 2020–2022 ning regulatsiooniperioodil.

Tabel 8 Muud kontrollitavad tegevuskulud

rida		ühik	2015 otsus	2020	2021	2022	2023
1	Muud kontrollitavad tegevuskulud kokku*	€	3969	5456	5543	5600	5600

¹⁵ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

2	Muude kontrollitavate tegevuskulude muutus võrreldes eelmise aastaga	%				1,6	1,0	0,0
---	--	---	--	--	--	-----	-----	-----

* KmS § 19 lg 1 tulenevalt ei ole LA 24.01.2023 seisuga registreeritud käibemaksukohustuslasena. Eeltoodust lähtuvalt lülitab LA veeteenuse hinda **käibemaksu sisaldavad kulud**. Kooskõlastatavale hinnale ei ole LA-l õigus lisada käibemaksu, kuna temale ei laiene KmS § 24 nimetatud maksukohustuslase õigused ja kohustused.

Tabelist (vt Tabel 8) nähtub, et muud kontrollitavad tegevuskulud olid aastatel 2020 – 2022 suhteliselt sarnasel tasemel ja sarnaseks (5600 €) on prognoositud ka regulatsiooniperioodil .

Konkurentsiamet pidas 02.12.2015 otsuses 9.1-3/15-016 (2015 Otsus) põhjendatuks muid kontrollitavaid tegevuskulusid summas 3 969 €. Kui arvestada perioodil 2016-2022 toimunud THI muutusi ja 2023.aastaks prognoositavat muutust, siis kujuneks muude kontrollitavate tegevuskulude summaks 5 768 € (vt Tabel 9 veerg 2023). Seega ei ületa LA poolt prognoositud muude kontrollitavate tegevuskulude kasv aastatel 2016-2023 sama perioodi THI ehk hindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutust. Konkurentsiamet on seisukohal, et üldjuhul peaks muude kontrollitavate tegevuskulude prognoos olema kooskõlas üldiste muutustega majanduses.

Tabel 9 THI muutustega korrigeeritud muud kontrollitavad tegevuskulud

	ühik	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
THI muutus	%	0,1	3,4	3,4	2,3	-0,4	4,6	19,4	6,7
Muude tegevuskulude muutus lähtudes THI muutusest	€	3973	4108	4248	4345	4328	4527	5405	5768

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 lähtuvalt põhjendatuks LA veeteenuse hinnas muid kontrollitavaid tegevuskulusid summas 5 600 €, mille kasv võrreldes 2015 Otsusega ei ületa THI kui üldises majanduskeskkonnas aset leidva muutuse näitajat.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetse arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**.

LA ei ole teinud pärast 2012.aastat investeeringuid ja ei kavatse neid teha ka aastal 2023.

28.10.2022 saatis Konkurentsiamet Maardu Linnavalitsusele päringu arvamuse saamiseks LA hinnataotluse vastavusest Maardu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

Maardu Linnavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt ei ole Maardu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas (ÜVVK) seatud LA-le piiranguid ja kohustusi seoses investeeringutega ning nende tegevus ei ole vastuolus ÜVVK nõuetega.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ja kohaliku omavalitsuse seisukohast aktsepteerib Konkurentsiamet LA Hinnataotlust ühisveevärgi investeeringute osas (0 € perioodil 2015-2023).

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele veeettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara; 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara; 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$RV = RV_r + KK$, kus:

- RV - reguleeritav vara;
 RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus; KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

Juhendi punkti 5.12 järgi teostatakse juhul, kui pärast 31.12.2009 on teostatud ettevõtja raamatupidamises kajastatud põhivara ümberhindlusi ja/või oluliselt muudetud põhivara kuluminorme või kui põhivara kuluminormid ei vasta selle kasulikule elueale, reguleeritava vara ja kapitali kulu arvestus järgnevalt:

- 1) Alates 31.12.2009 toimub vee-ettevõtja põhivara jagamine vanaks (enne piiraastat soetatud põhivara) ja uueks (pärast piiraastat soetatud põhivara) varaks.
- 2) Kapitalikulu arvutamisel peetakse eraldi arvestust enne ja pärast piiraastat soetatud põhivara kohta ning sellest tulenevalt arvestatakse eraldi kapitalikulu.
- 3) Kapitalikulu arvestuses rakendatakse lineaarset kapitalikulu arvestamise meetodit.
- 4) Korrektsioone põhivara väärtuses ja kapitalikulunormides on õigus teostada, kui ilmneb, et nii enne kui ka pärast piiraastat soetatud põhivara hulgas on vara, mida ettevõtja tegelikult ei kasuta majandustegevuse teostamiseks või kui ilmneb, et põhivara väärtus ja kapitalikulunormid ei ole põhjendatud.
- 5) Enne piiraastat soetatud põhivaralt arvestatakse kapitalikulu tema jääkväärtuse alusel. Seejuures kehtestatakse enne piiraastat soetatud põhivarale kapitalikulunorm(id), mille alusel toimub hindadesse lülitatava kapitalikulu arvestus.
- 6) Pärast piiraastast soetatud põhivarale arvestatakse kapitalikulu selle soetusmaksumuse alusel. Seejuures kehtestatakse pärast piiraastast soetatud põhivarale kapitalikulunorm(id)¹⁶, mille alusel toimub hindadesse lülitatava kapitalikulu arvestus.

¹⁶ Pärast piiraastat soetatud põhivara kapitalikulunormide määramisel võetakse aluseks keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning

- 7) Vajadusel võib kasutada põhivarade diferentseerimist, kasutades erinevaid kapitalikulunorme.
- 8) Kapitalikulu ei arvestata tarbijate poolt makstud liitumistasude arvelt soetatud põhivaralt. 9) Hindadesse lülitatav kapitalikulu kujuneb alljärgnevalt:

$$A_{hinnad} = A_{enne\ p.a} + A_{pärast\ p.a}$$

A_{hinnad} - hindadesse lülitatav kapitalikulu;

$A_{enne\ p.a}$ - kapitalikulu enne piiraastat soetatud põhivarale;

$A_{pärast\ p.a}$ - kapitalikulu pärast piiraastat soetatud põhivarale.

- 10) Enne piiraastat soetatud põhivaralt arvestatakse kapitalikulu alljärgnevalt:

$$A_{enne\ p.a} = PVjääkv_{enne\ p.a} \times norm_{enne\ p.a}$$

$PVjääkv_{enne\ p.a}$ - enne piiraastat soetatud põhivara jääkväärtus; $norm_{enne\ p.a}$

- kapitalikulunorm enne piiraastat soetatud põhivarale.

- 11) Pärast piiraastat soetatud põhivaralt arvestatakse kapitalikulu alljärgnevalt:

$$A_{pärast\ p.a} = (PVsoetusv_{pärast\ p.a} + 0,5 \times I) \times norm_{pärast\ p.a}$$

$PVsoetusv_{pärast\ p.a}$ - pärast piiraastat soetatud põhivara soetusväärtus;

I - regulatsiooniperioodil tehtud investeeringud reguleeritavasse põhivarasse;

$norm_{pärast\ p.a}$ - kapitalikulunorm pärast piiraastat soetatud põhivarale.

- 12) Reguleeritava vara arvestus:

$$RV = \frac{(RV_0 + RV_1)}{2} + KK$$

kus,

RV - reguleeritav vara;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus regulatsiooniperioodi alguses;

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus regulatsiooniperioodi lõpus;

KK - käibekapital.

- 13) Reguleeritava vara jääkväärtus perioodi lõpus leitakse:

$$RV_1 = RV_0 + I - A - M$$

kus,

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus regulatsiooniperioodi lõpus;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus regulatsiooniperioodi alguses;

I - investeeringud reguleeritavasse varasse

A - kapitalikulu;

M - müüdud või mahakantud põhivara.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

Juhendi punkti 5.13 järgi on reguleeritava vara arvestus järjepidev ning jätkub kõikidel tulevastel regulatsiooniperioodidel ning ka ettevõtja või vara omandisuhte muutumisel.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt: $PT = r_p \times RV$;

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$);
- RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“¹⁷. Nimetatud juhendi punkti 5 Tabelis 11 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind ($WACC$) vee-ettevõtjatele 4,81%.**

8.1. LA poolt veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu LA poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Juhendi punkt 5.7 lähtuvalt kasutakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Juhendi punktis 5.7 sätestatud (s.t reguleeritava vara väärtuse leidmist põhivara bilansilise jääkmaksumuse alusel) ei rakendata juhul, kui pärast 31.12.2009 on teostatud ettevõtja raamatupidamises kajastatud põhivara ümberhindlusi ja/või oluliselt muudetud põhivara kuluminorme või kui põhivara kuluminormid ei vasta selle kasulikule elueale. Sellisel juhul teostatakse reguleeritava vara ja kapitali kulu arvestus lähtuvalt Juhendi punktist 5.12.

Reguleeritava vara ja kapitalikulu arvestus lähtuvalt Juhendi punktist 5.12. 2012.a-l rekonstrueeris LA pumbamaja, milleks sai KIK-i keskkonnaprogrammist 17 446 € toetust. KIK-i poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis¹⁸ on kajastatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade arvestuslikud kasulikud eluead. Alljärgnevalt (vt Tabel 10) on Konkurentsiamet teinud väljavõtte KIK Juhendmaterjalis kajastatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade arvestuslikke kasulikke eluigadest:

¹⁷ Kehtib alates 01.01.2020; „käskkiri 20.11.2019 nr 1-2/2019-019“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

¹⁸ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 „Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõtjude eelhinna koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile“ II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

Tabel 10 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

		KIK soovitus (eluiga aastat)
1	Võrgustikud, torustikud	40
2	Tootmishooned	40
3	Reservuaarid ja mahutid	40
4	Masinad ja seadmed	15

Eestis tegutsevad vee-ettevõtjad lähtuvad veeteenuse osutamiseks kasutatava vara amortiseerimisel KIK Juhendmaterjalis kajastatud eluigadest, kuna materjalid veeteenuse osutamiseks vajalike süsteemide väljaehitamiseks on kõikidel vee-ettevõtjatel sarnased, siis on põhjendatud ka vastava vara amortiseerimine sarnase perioodi jooksul.

LA on oma raamatupidamises 2000.a-l valminud põhivara (pumbamaja ja veetorustik) esmakordselt soetusmaksumuses arvele võtnud 2011.a-l ning amortiseerib nimetatud vara ja 2012.a-l pumbamajas teostatud rekonstrueerimistöid (s.h seadmete paigaldus) 100 aasta vältel. Konkurentsiamet ei saanud 2015 Otsuses pidada põhjendatuks, et juba 11 aastat kasutusel olnud vara kajastuks veeteenuse hinnas nagu 2011.a-l investeeritud vara. Samuti ei pidanud Konkurentsiamet ega pea jätkuvalt põhjendatuks, et veeteenuse osutamiseks kasutatud vara amortiseeritakse teistest vee-ettevõtjatest märkimisväärselt erinevas tempos (100 aasta jooksul).

Seetõttu, olukorras, kus vee-ettevõtja varade väärtus raamatupidamises ei vasta tegelikule varade väärtusele (2000.a-l soetatud varad kajastusid raamatupidamises kui uued varad) ning põhivara kuluminormid ei vasta selle kasulikule elueale, selgitas amet, et LA-l tuleb Hinnataotluses kajastada 2000.a-l soetatud vara **lähtuvalt Juhendi punktist 5.12** (reguleeritava vara ja kapitali kulu arvestus).

Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 11) on LA jätkanud 2015 Otsusest lähtuvalt Juhendi punktist 5.12 kohast omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud, veeteenuse osutamiseks kasutatavate ja vajalike põhivarade arvestust (ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid) nende varade osas, mille kapitalikulu normid raamatupidamises ei vasta nende tegelikule elueale (KIK Juhendmaterjalis kajastatule). Kuna varad väärtuses 24 639 € on soetatud 2000.a lõpul, siis piiraastaks ehk 2010.a-ks (2010.a alguses on varade seis võrdne 31.12.2009.a varade seisuga) on varade jääkväärtus perioodi alguses 17 976 € ($24\,639 - 740,37^{19} \times 9 = 17\,976$). Nimetatud varade keskmiseks jääkelueaks kujuneb 2010.a alguseks 24,28 aastat ($24\,639 / 740,37 = 33,28$; $33,28 - 9 = 24,28$) ja kapitalikuluks järgnevatel perioodidel 740,4 € ($17\,976 / 24,28 = 740,4$; vt Tabel 11 rida 9).

Tabel 11 LA reguleeritava põhivara ja kapitalikulu arvestus Juhendi p 5.12 lähtuvalt (enne regulatsiooniperioodi soetatud põhivara osas, mille kapitalikulu normid raamatupidamises ei vasta nende tegelikule elueale)

Nr			Ühik	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Enne piiraastat soetatud põhivara jääkmaksumus 31.12.2009 seisuga aasta alguses	PV jääkm enne p.a	€	17 976	17 976	17 976	17 976	17 976	17 976	17 976	17 976	17 976
2	Enne piiraastat soetatud põhivara jääkmaksumus (=algväärtus-enne piiraastat soetatud põhivara kapitalikulu)		€	14 274	13 534	12 793	12 053	11 313	10 572	9 832	9 091	8 351
3	Pärast piiraastat soetatud põhivara soetusmaksumus	PV jääkm pärast p.a	€	3 078	3 078	3 078	3 078	3 078	3 078	3 078	3 078	3 078
4	Pärast piiraastat soetatud põhivara jääkmaksumus		€	2 635	2 457	2 280	2 103	1 925	1 748	1 571	1 393	1 216

¹⁹ Kogu vara väärtusest 24 639 € moodustavad 21 656 € ulatuses hooned, torustikud elueaga 40 aastat (kapitalikulu aastas 541 €) ja seadmed 2 984 € ulatuses elueaga 15 aastat (kapitalikulu aastas 199 €). Kogu aastaseks kapitalikuluks KIK Juhendmaterjalis kajastatud eluigadega kujuneb 740 €.

5	Reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses	RV0	€	16 909	15 991	15 073	14 156	13 238	12 320	11 403	10 485	9 567
6	Investeeringud põhivarasse	I	€	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Müüdnud või mahakantud põhivara	M	€	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Enne piiraastat soetatud põhivara kapitalikulunorm	norm enne p.a	%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
9	Enne piiraastat soetatud põhivara kapitalikulu	Aenne p.a	€	740	740	740	740	740	740	740	740	740
10	sh torustikud, hooned*		€	541	541	541	541	541	541	541	541	541
11	sh seadmed**		€	199	199	199	199	199	199	199	199	199
12	Pärast piiraastat soetatud põhivara kapitalikulunorm	norm pärast p.a	%	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76
13	Pärast piiraastat soetatud põhivara kapitalikulu	Apärast p.a	€	177	177	177	177	177	177	177	177	177
14	sh torustikud, hooned*		€	17	17	17	17	17	17	17	17	17
15	sh seadmed**		€	161	161	161	161	161	161	161	161	161
16	Kapitalikulu kokku	A	€	918	918	918	918	918	918	918	918	918
17	Reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus	RV1	€	15 991	15 073	14 156	13 238	12 320	11 403	10 485	9 567	8 649
18	Reguleeritav vara	RV***	€									9 508

*Torustikele, hoonetele on rakendatud kapitalikulunormi 2,5% ehk eluiga 40 aastat

**Seadmetele on rakendatud kapitalikulunormi 6,67% ehk eluiga 15 aastat

*** $(RV0+RV1)/2 + KK$ ehk käibekapital (LA regulatsiooniperioodi müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 7998 € (vt Tabel 1 rida 8), millest lähtuvalt on käibekapital 400 € ($7998 \times 5 / 100 = 400$)). Reguleeritav vara = $(9567 + 8649)/2 + 400 = 9508$

Tabelis 11 kajastatud andmete põhjal kujuneb enne 2015.a soetatud reguleeritud varade väärtuseks Juhendi p 5.12 lähtuvalt 9 508 € (vt Tabel 11 rida 18).

Kuna Juhendi punktist 5.12 tulenev kapitalikulu 918 € (regulatsiooniperioodil kujuneb enne piiraastat soetatud põhivaralt arvestatud kapitalikuluks 740,4 € (vt Tabel 11 rida 9 veerg 2023) ja pärast piiraastat soetatud põhivaralt arvestatud kapitalikuluks 177,3 € (vt Tabel 11 rida 13 veerg 2023)), on leitud KIK Juhendmaterjalis osundatud kapitalikulunorme rakendades, peab Konkurentsiamet kapitalikulu summas 918 € veeteenuse hinnas põhjendatuks.

Juhendi p 5.12 alusel leitud reguleeritud vara väärtus 9508 € (vt Tabel 11 rida 18) on eeltoodust tulenevalt põhjendatud võtta aluseks ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 nimetatud põhjendatud tulukuse arvutamisel.

8.2. Põhjendatud tulukus

LA poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 457 €

LA poolt esitatud Hinnataotluses soovib LA kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 457 €.

Konkurentsiamet seisukoht tulukuse 457 € osas

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Investeeritud kapitali leidmisel võetakse aluseks veeteenuse osutamiseks kasutatav ja valik põhivara, millele on lisatud käibekapital (vt käesoleva otsuse p 8.1).

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks LA reguleeritava vara väärtuse summas 9 508 €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 9 508

€ põhjendatud tulunormi ($WACC$) 4,81%. Seega lähtuvalt Juhendi punktist 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks 457 € (reguleeritav vara 9508 tuh € $\times$ $WACC$ 4,81% = 457 €). LA on Hinnataotluses soovinnud lülitada veeteenuse hinda tulukust summas **457 €**, mis ei ületa Juhendi punktis 6 toodud põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse summat **457 €**.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt on põhjendatud lülitada veeteenuse hinda tulukust veeteetvõtja poolt investeeritud kapitalilt summas 457 €.

ÜVVKS § 14 lg 10 lähtuvalt kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, lähtutakse veeteenuse hinna kooskõlastamisel tagastamatu abi saamiseks võetud kohustustest. Konkurentsiamet peab ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamiseks võetud kohustuste all silmas vee-ettevõtja suutlikust tagasi maksta veeteenuse osutamiseks vajalikke ja kasutatavate varade soetamiseks võetud laene. Nimetatud suutlikkuse hindamiseks teostab Konkurentsiamet vaba kassavoo analüüsi.

Kuna LA-l puuduvad regulatsiooniperioodil tagastamatu abi saamiseks võetud laenukohustused, puudub Konkurentsiametil vajadus läbi viia vabakassavoo analüüsi kontrollimaks ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist.

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

1. tegevuskulud;
2. kapitalikulu;
3. põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

$T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud; A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n}, \text{ kus:}$$

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu; n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)},$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil; m_n - vastava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil; $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Metoodika p 2.12 kohaselt on regulatsiooniperiood 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks hindade arvutamisel.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud LA poolt prognoositud müügitulu, punktis 6 tegevuskulud, punktis 8 kapitalikulu ning põhjendatud tulukuse, millede summa moodustab LA veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil (vt Tabel 2 rida 10 veerg „Tasu võetud vee eest“).

Tabel 2 Veeteenuse hinna kujunemine

rida	Veeteenuse hind	ühik	Tasu võetud vee eest
1	Müügitulu	m ³	3145
2	Mittekontrollitavad kulud	€	398
3	Vee erikasutusõiguse tasu	€	347
4	Maamaksu kulu	€	51
5	Kontrollitavad kulud	€	6225
6	Elektrienergia kulu	€	625
7	Muud tegevuskulud	€	5600
8	Kapitalikulu	€	918
9	Põhjendatud tulukus	€	457
10	Lubatud müügitulu	€	7998
11	Veeteenuse hind	€/m ³	2,54

KonkS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonkS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused; 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest; 6) muu tegevus.

KonkS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

Kuna LA osutab tegevuspiirkonnas ainult võetud vee teenust ning vee-ettevõtja tegevuskulud on seotud ainult vee tootmise, puhastamise ja edastamisega tarbijatele, on LA lülitanud kõik veeteenusega seotud kulud võetud vee teenuse hinda.

LA veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügituluga on saadud veeteenuse hind.

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et erinevate veeteenuste hindadega saadav tulu (7998 €, vt Tabel 3 veerg Müügitulu rida 1) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud alustel kujunenud lubatud müügitulu (7998 €, vt Tabel 1 veerg 2023 rida 8). **Tabel 3 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil**

rida		Müügimaht m ³	Hind €/m ³	Müügitulu €
1	Tasu võetud vee eest	3145	2,54	7998
2	Lubatud müügitulu			7998

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist,

otsustan:

Kooskõlastada AÜ Laevaankur poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind alljärgnevalt:

Tasu võetud vee eest **2,54 €/m³**

AÜ-l Laevaankur ei ole õigust lisada kooskõlastatud hinnale käibemaksu, kuna temale ei laiene KMS § 24 nimetatud maksukohustuslase õigused ja kohustused. Kui AÜ Laevaankur staatus maksukohustuslasena muutub (mitte-käibemaksukohustuslasest käibemaksukohustuslaseks) on ettevõtja kohustatud esitama Konkurentsiametile taotluse uue veeteenuse hinna kooskõlastamiseks.

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul
hinnaregulatsiooni osakonna juhataja